

Sygn. akt II CSK 289/17

POSTANOWIENIE

Dnia 7 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa "K." Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w A.
przeciwko J.M.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 listopada 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 16 grudnia 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę
2700 (dwa tysiące siedemset) zł, tytułem kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanego J.M. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 16 grudnia 2016 r., sygn. akt I ACa [...] Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych

przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001, III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7 - 8, poz. 147).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Przesłanki te nie zostały jednak spełnione.

Według ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001, II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002, III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, nie publ., z dnia 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, nie publ.).

Istotnego zagadnienia prawnego skarżący upatruje w konieczności wyjaśnienia, czy wobec braku zastrzeżenia w protokole z rozprawy o uchybieniu sądu w przedmiocie rozpoznania wniosku dowodowego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego, o którym mowa w art. 162 k.p.c., skutkiem prekluzji zarzutów dotyczących takiego naruszenia jest również uwolnienie sądu orzekającego od obowiązku oceny, czy okoliczności sporne sprawy zostały dostatecznie wyjaśnione, a w szczególności te, które wymagają wiadomości specjalnych.

Sąd Najwyższy już wyjaśniał, że strona nie może skutecznie zarzucać w apelacji, jak również w skardze kasacyjnej, uchybienia przez sąd przepisom postępowania, dotyczącego wydania postanowienia oddalającego wnioski o przeprowadzenie dowodów, jeżeli w trybie art. 162 k.p.c. nie zwróciła uwagi sądu na to uchybienie (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 29 sierpnia 2013 r., I CSK 713/12, nie publ., z dnia 7 marca 2012 r. II PK 159/11, nie publ., z dnia 8 kwietnia 2010 r., II PK 127/09, nie publ., a także uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2008 r., III CZP 50/08, OSNC 2009, nr 7 - 8, poz. 103).

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ., z dnia 26 czerwca 2015 r., III CSK 77/15, nie publ., z dnia 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, nie publ.).

W ocenie skarżącego istnieje potrzeba dokonania wykładni art. 278 § 1 k.p.c. w kwestii ustalenia, kiedy i na podstawie jakich przesłanek sąd powinien uznać, że w rozpoznawanej sprawie ma do czynienia z wypadkiem wymagającym wiadomości specjalnych i tym samym dopuścić dowód z opinii biegłego, także z urzędu.

Pozwany zarzuca naruszenie art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. przez ich błędną wykładnię i w konsekwencji niewłaściwe zastosowanie polegające na

przyjęciu, że treść wystawionych i wydanych pozwanemu przez stronę powodową Deklaracji Właściwości Użytkowych (DWU) nie wymagała wiadomości specjalnych i mogła być zinterpretowana przez sąd bez konieczności przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych.

W judykaturze zostało już wyjaśnione, że celem powołania dowodu z opinii biegłego nie jest ustalenie faktów istotnych dla rozstrzygnięcia, lecz udzielenie sądowi wiadomości specjalnych w takich kwestiach, których wyjaśnienie przekracza zakres wiedzy wynikający z doświadczenia życiowego osób posiadających wykształcenie ogólne. Nie jest natomiast takim celem rozstrzygnięcie zagadnień prawnych, ustalenie obowiązującego stanu prawnego lub zasad stosowania wykładni prawa (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2017 r., I CSK 447/15, nie publ.). Pojęcie wiadomości specjalnych jest pojęciem ocennym, a jego zakres ulega zmianie wraz z ogólnym postępowaniem wiedzy. Ziszczenie się określonej w art. 278 k.p.c. przesłanki wymogu wiadomości specjalnych jest każdorazowo przedmiotem oceny sądu na tle okoliczności danego przypadku (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2017 r., I CSK 341/16, nie publ. i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2017 r., III CSK 341/16, nie publ.).

Dopuszczenie dowodu z urzędu jest obowiązkiem sądu, jeżeli wymaga tego interes publiczny (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2015 r., III CSK 23/15, nie publ.).

Pozwany stał na stanowisku, iż ustalenie, czy strona powodowa dopełniła obowiązku nałożonego umową z dnia 1 czerwca 2012 r. oraz przepisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011 z dnia 9 marca 2011 r. ustanawiającego zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylające dyrektywę Rady 89/106/EWG (Dz. U. UE. L. 2011, nr 88, poz. 5) w postaci przekazania skarżącemu jako nabywającemu wyrób budowlany, kopii Deklaracji Własności Użytkowych (DWU) na każdy z typów styropianu sprzedanego mu w okresie od sierpnia 2013 r. do stycznia 2014 r. wymagało przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego sądowego.

Tak sformułowana teza dowodowa nie spełnia jednak wymogu określonego w art. 278 k.p.c. Należy bowiem zauważyć, iż w załączniku nr III do powołanego Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011, określono wzór DWU z pustymi rubrykami oraz elementy, które powinien zawierać ten dokument (k. 35 - 36). Zatem do ustalenia i oceny tego, czy dokumenty stanowiące DWU zostały formalnie wypełnione nie są potrzebne wiadomości specjalne. Natomiast innym zagadnieniem - w kontekście wiadomości specjalnych - które jednak nie było eksponowane przez skarżącego w tezie dowodowej, jest okoliczność, czy dostarczone wyroby budowlane odpowiadały parametrom wskazanym w DWU.

Sądy obu instancji oceniały dołączone do pozwu DWU od strony formalnej i w tym zakresie nie były potrzebne wiadomości specjalne. Jeśli natomiast - jak twierdzi pozwany - Sądy *meriti* pomimo braków danych w DWU, względnie innych nieprawidłowości uznały, że dostarczone pozwanemu przez stronę powodową DWU spełniały wymogi formalne, to w tym względzie skarżący powinien podnieść zarzuty skierowane przeciwko podstawie faktycznej rozstrzygnięcia oparte jednak na innych, niż podane w skardze kasacyjnej przepisach prawa procesowego, ze wskazaniem w odniesieniu do których konkretnie DWU i jakie zachodziły skonkretyzowane braki formalne i nieprawidłowości, które w rzeczywistości uniemożliwiały zbycie zakupionych u strony powodowej wyrobów budowlanych. Pozwany w skardze kasacyjnej nie konkretyzuje braków i nieprawidłowości w odniesieniu do poszczególnych DWU, lecz ogólnie stwierdza, że nie były one prawidłowo wypełnione. Powyższe uniemożliwia ocenę, czy rzeczywiście ze względu na interes publiczny zachodziły przesłanki do inicjatywy dowodowej Sądu drugiej instancji z urzędu i w konsekwencji dopuszczenia i przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego sądowego.

Ze względu na treść art. 398³ § 3 k.p.c. i art. 398¹³ § 2 k.p.c. kontroli kasacyjnej nie podlega zarzut oparty na przepisie art. 233 § 1 k.p.c. (por. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2017 r., IV CSK 375/16, nie publ.).

Należy podkreślić, że Sąd Najwyższy po myśli art. 398¹³ § 1 k.p.c., jest związany nie tylko granicami zaskarżenia, ale również granicami jej podstaw. Oznacza to, że jeżeli skarżący w podstawach skargi kasacyjnej nie wskazał

konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego jako wadliwie zastosowanego lub niezastosowanego, czy też naruszonego w sposób mogący mieć istotny wpływ na wynik sprawy, Sąd Najwyższy nie może zaskarżonego orzeczenia poddać kontroli z punktu widzenia naruszeń innych przepisów niż wskazane w podstawach (por. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2017 r., I CSK 745/15, nie publ.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. Na zasądzone koszty składa się wynagrodzenie za zastępstwo procesowe ustalone według minimalnej stawki taryfowej (§ 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 2 pkt 2 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie Dz. U. 2015, poz. 1800, ze zm. w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz. U. 2016, poz. 1668).